

Kommunal- og distriktsdepartementet

Vår ref.:
LKLDeres ref.:
[Navn]Dato:
17. november 2022

Høring – Forlenget overgangsordning i forbindelse med innføring av krav om landmålerbrev m.m.

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med 96 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Innspillene er utarbeidet i tett samarbeid med Tekna Samfunnsutviklerne som er Teknas fagmiljø for landmålerfaget og utgjør et faglig nettverk med rundt 2200 medlemmer med utdannelse innen areal-, eiendom- og planrelaterte fag.

Departementet foreslår å forlenge overgangsordningen med to år. Oppmålingsforretninger kan etter dette utføres uten krav om autorisasjon fram til 31. desember 2025. Utøvere som kommer inn under overgangsordningen, vil etter forslaget kunne regne inn praksistid fram til 1. januar 2025.

Tekna vil innføre planlagte kompetansekrav for landmålere nå

Tekna mener at det er viktig å innføre kompetansekrav for landmålere så raskt som mulig. Vi mener at departementets forslag om en utsettelse av slike krav gjennom en forlenget overgangsordning vil være svært uheldig. Kompetansekrav vil dempe konflikter som koster grunneiere og samfunnet store summer. Kompetente landmålere vil skape mer effektive plan- og byggeprosesser og bidra til en god samfunnsutvikling. Departementet har i høringssaken dessverre ikke belyst hvorfor kompetansekrav skal innføres, og heller ikke hvilke mål som etter lov og forskrift skal oppfylles gjennom å stille kompetansekrav. Tekna vil derfor bidra med å minne departementet på dette og viser til våre tidligere innspill til matrikkelforskriften fra 2019 og matrikkelloven i 2016, se lenker vedlagt.

Tekna er opptatt av at kompetansekrav for landmålere vil gi bedre nytte av matrikkelen og sikre oppfyllelse av lovens formål. En autorisasjonsordning med tydelig beskrivelse av ansvarsforhold og sanksjoner sikrer at arbeidet utføres med god kvalitet. Veiledning fra en kompetent landmåler vil bidra til at grunneiere blir i bedre stand til å ivareta sine rettigheter.

1. Forlenging av overgangsordningen for krav om landmålerbrev

Tekna mener at det er synd at vedtatt overgangsordning skal forlenges til etter 31.12.2023. Kommunene er oppmålingsmyndighet som innebærer at skal de «peike ut ein landmålar for kvar oppmålingsforretning». Slik vi oppfatter, er det kommunene og KS som har bedt om forlenging av overgangsordningen. Vi har tidligere stilt spørsmål ved om kommunen burde være oppmålingsmyndighet. Dette fordi erfaringer tilsier at det har vært krevende for kommuner å utdanne eller rekruttere autoriserte eiendomslandmålere.

I høringsnotatet kommer det frem lite om årsaken til at kommunene mangler eiendomslandmålere. Den eneste årsak som konkret er nevnt er «foreldrepermisjon», og denne kan trolig ikke være årsak til at det mangler 450 eiendomslandmålere.

Høringsnotatet viser til at personer med lovbestemt foreldrepermisjon kan få problemer med å samle opp nok praksistid før overgangen opphører. Om denne utfordring gjelder mange, står det ikke noe om i notatet. Dersom problemet er gjeldende/aktuelt, har departementet myndighet til å gjøre tilpassinger for disse personer. Dette kan skje uten at hele overgangsordningen skal forlenges med 2 år.

Det foreslås endring i matrikkelforskrift § 64 b der krav til utdanning og relevant erfaring «nedjusteres». Nytt tredje punktum kan skape forvirring. Det fremgår av endring i matrikkelforskriften §64 der det blir foreslått at Kartverket kan bestemme at også eldre utdanningsløp som ikke er basert på dagens bachelor og master «skal kunne gi grunnlag for å gi autorisasjon». Dersom en slik endring vedtas, blir kvalifikasjonskravet til eiendomslandmåling redusert. Andre land i Europa opprettholder og forsterker krav til utdanning for autorisasjon. Norge burde ha lik praksis som de andre europeiske land.

Det er trolig ulike årsaker til mangelen på eiendomslandmålere. Man burde jobbe med å finne løsninger, fremfor å forlenge overgangsordningen. Dersom det blir som departementet legger opp til, kan det bli nødvendig å ytterligere forlenge overgangsordningen i 2025.

2. Endring i matrikkelforskriften – matrikulering av anleggseiendom

Det er foreslått å ta inn en presisering om at «anleggseiendom ikke kan opprettes slik at enheten danner to eller flere separate volum».

Vi støtter forslaget om at matrikkelenhet som anleggseiendom kun kan bestå av en konstruksjon eller volum, slik det står i forslaget til forskrift § 29.

Det må likevel avklares følgende:

I merknadene til foreslått forskrift § 29 står det at «Konstruksjonen som skal matrikuleres, må danne en sammenhengende enhet. To separate konstruksjoner som møtes i et fellespunkt, regnes ikke som en sammenhengende enhet.» I forslaget til forskriften § 29 a) pekes det på volum, og forstås ikke kun avgrenset til konstruksjoner.

Det må klargjøres om begrensningen i forslaget til § 29 kun gjelder for konstruksjoner, slik at en senere unngår tvil. Alternativt er det også ment for volum i undergrunn, sjø etc. Se matrikkelloven § 5 første ledd bokstav b, understreking av alle variantene:

anleggseigedom, ein bygning eller konstruksjon, eller eit avgrensa fysisk volum som er tillate utbygt, og som er utskilt som eigen eigedom. Fast anlegg på eigarlaus sjøgrunn eller i eigarlaus undergrunn kan også opprettast som anleggseigedom,

Under forslaget i § 29 punkt b) brukes «anleggsprosjeksjonsflaten» som begrep. Dette er ikke brukt noe annet sted i loven eller forskriften. Det kan vurderes om begrepet burde vært tatt med under definisjoner i § 2 når det først innføres i forskriften.

Matrikkelforskriften § 41 fjerde ledd forutsetter at alle grensepunkter for ny matrikkelenhet skal koordinatbestemmes. Registrering av anleggseiendom med hjelp av anleggsprosjeksjonsflate medfører at denne forutsetningen om koordinatbestemmelse av grensepunkt ikke overholdes. Forutsetningen oppfylles først når det blir utviklet løsning i matrikkelen som sikrer at alle grensepunkter, og grenselinjer, for anleggseiendommen blir registrert med koordinater i grunnriss og høyde.

Behov for økt satsing på matrikulering av anleggseiendom

Det er registrert få anleggseiendommer i matrikkelen totalt sett. Det er mange etablerte samferdselsanlegg bestående av bruer, tunneller og haller. Veldig liten andel er matrikulert, slik at situasjonen i matrikkelen samsvarer med faktiske forhold. Det trengs økt satsing på matrikulering av disse. Da vil matrikkelen få mer troverdig informasjon, for eksempel til utveksling med andre registre og utvikling av digital byggesaksbehandling. I dag er 3D og BIM vanlige prosjekteringsverktøy som også er sentral i byggefasen.

Som et konkret tiltak foreslår vi endring i matrikkelforskriften § 69, slik at den igjen kan tas i bruk og gjøres gjeldende for etablerte anleggseiendommer, som brukes til offentlig veg eller jernbane. Denne typen anlegg er som regel grundig

offentlig rettslig behandlet (reguleringsplaner og tillatelser). Dermed ligger det til rette for en enklere ordning uten oppmålingsforretning. Med fordel kan dette være en ordning som Kartverket utfører, slik som det er kommet i stand i 2021 ved deling av grunn til offentlig veg, se lenke vedlagt.

Med vennlig hilsen
Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Line Henriette Holten
Generalsekretær

Lenker:

<https://www.tekna.no/globalassets/filer/politikkdokumenter/horingsdokumenter/2019/20191115-horingssvar---forslag-til-endringer-i-matrikkelforskriften.pdf>
file:///C:/Users/oh93/Downloads/161118%20Landm%C3%A5lere_h%C3%B8ring_alte.pdf

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-organisering-av-eiendomsoppmalingen/id2508597/?uid=914bcf46-f457-4d17-a80b-8261ec040c50>

[Kartverket matrikkelfører deling av offentlig veg | Kartverket.no](#)